

Закон о заштити општенародне имовине и имовине под управом државе

*Закон је објављен у "Службеном листу ФНРЈ", бр. 86/46
и 105/46.*

Члан 1.

Под заштитом овог закона стоји сва имовина која по чл. 1. Закона о прелазу у државну својину непријатељске имовине и о секвестрацији над имовином отсутних лица прелази у својину државе, као и сва остала општенародна имовина и имовина под управом државе.

Члан 2.

Све промене у својини добара наведених у чл. 1. овог закона, сва оптерећења и задужења поменуте имовине учињени после преласка у државну својину, као и све промене у положају ових добара обављене путем правних послова, који су по чл. 7. Закона о прелазу у државну својину непријатељске имовине и о секвестрацији над имовином отсутних лица ништавни, немају правног дејства према држави. Надлежни органи овлашћени су да поменуту имовину могу у свако доба одузети од њених држалаца и поступити са њом као са општенародном имовином.

Члан 3.

Лице које је постављено да управља или рукује имовином из чл. 1. овог закона или да је чува, дужно је да то чини као добар и савестан привредник.

Дужности лица које управља таквом имовином, нарочито су следеће:

- 1) предузимање свих потребних мера за тачан попис имовине која му је поверена, за њено обезбеђење, чување и рационално искоришћавање;
- 2) савесно и благовремено извршавање наређења, упутстава и производних задатака издатих од надлежних органа;
- 3) тачно обавештавање о пословању и производним могућностима поверене му имовине, и то у роковима које буде прописао надлежни орган;
- 4) брижљив надзор над уредним вођењем прописаног књиговодства у предузећима и над исправним материјалним руковањем имовином;
- 5) стављање предлога за што рационалније искоришћавање поверене имовине.

Члан 4.

Лице коме је поверено управљање, руковање или чување имовине из чл. 1. овог закона одговорно је за савесно и правилно извршавање ових прописа, наредба и упутстава које издају надлежни државни органи, као и за све злонамерне радње или недовољну брижљивост у погледу чувања односно искоришћавања те имовине.

Забрањено је лицу које управља или рукује имовином стављеном под заштиту овог закона или је чува:

- а) свако располагање том имовином ма у ком облику, изузев ако је за то овлашћено по коме законском пропису или ако овлашћење потиче од надлежног органа;
- б) одавање пословних тајни повереног му предузећа, давање података непозваним лицима о стању послова или унутрашњим приликама у предузећу.

Члан 5.

Лица која до 29. јуна 1945. године нису надлежним органима поднела пријаву имовине која по чл. 1. Закона о прелазу у државну својину непријатељске имовине и о секвестрацији над имовином отсутних лица прелази у државну својину, казниће се:

- а) новчаном казном до половине вредности непријављене имовине;
- б) принудним радом без лишења слободе.

Члан 6.

Ако лице коме је поверена управа, руковање или чување имовине из чл. 1. овог закона, или које је као радник или намештеник запослено на таквој имовини, поступа са њом несавесно и небрижљиво или са њом рђаво послује, тако да имовина претрпи штету, или се смањи њена производна способност, или тако да рад на тој имовини не одговара постављеном привредном плану, казниће се лишењем слободе од шест месеци до три године.

Ако је причињена штета мала, учинилац ће се казнити дисциплински.

Члан 7.

Лице коме је поверена управа, руковање или чување имовине из чл. 1. овог закона, казниће се лишењем слободе са принудним радом од две године до шест година, ако:

- а) учини крађу или утају поверене му имовине или ратног плена;
- б) поједине предмете поверене му имовине поклања или продаје у своју или туђу корист;
- в) неовлашћено користи или омогући другом да се неовлашћено користи таквом имовином;
- г) поверену му имовину расипа или дозвољава њено развлачење или крађу од стране трећих лица;
- д) злоупотреби свој положај да би присвојио поверену му имовину;
- ђ) ода пословну тајну повереног му предузећа.

У случају кад је штета причињена кривичним делом из предњег става мала, учинилац ће се казнити лишењем слободе с принудним радом до две године.

Члан 8.

Свако друго лице, осим оног коме је поверена управа, руковање или чување имовине из чл. 1. овог закона, које учини крађу, или утају такве имовине или ову неовлашћено лично користи или даје другом на употребу, казниће се лишењем слободе до три године, а у тежим случајевима лишењем слободе са принудним радом до две године.

Лице које неовлашћено узме под своју управу имовину која има да пређе у својину државе односно под њену управу казниће се лишењем слободе од једног до дванаест месеци. У случају да од таквог поступка настане већа штета за народну привреду или да поступак доведе до расипања имовине, учинилац ће се казнити лишењем слободе с принудним радом од једне године до пет година.

Члан 9.

Службеник који пропусти да изврши попис имовине из чл. 1. овог закона, иако је био дужан да то учини, или изврши попис противно постојећим прописима о

руковању таквом имовином, казниће се лишењем слободе од шест месеци до две године.

Ако је дело извршено у поврату или се њиме проузрокује штета, учинилац ће се казнити лишењем слободе са принудним радом од једне године до три године.

Ако службеник учини дело из ст. 1. овог члана у циљу да себи или другом прибави имовинску корист, казниће се по чл. 7. овог закона.

Члан 10.

Службеник који тражи или прими мито да би неку ствар, стан, намештај или право које улази у имовину из чл. 1. овог закона уступи на коришћење или у својину неком лицу, казниће се лишењем слободе са принудним радом од две до шест година. Истом казном казниће се и лице које је дало или нудило мито службенику, као и лице које овакву имовину прими на коришћење или у својину.

Члан 11.

Службеник који не води прописане књиге, а дужан је да их води, или их неуредно води, казниће се лишењем слободе до две године.

Ако службеник књиге не води или их неуредно или лажно води у циљу да прикрије своју или туђу недопуштenu радњу на имовини која стоји под заштитом овога закона или да избегне своју одговорност за штету причињену таквој имовини, казниће се лишењем слободе са принудним радом од две године до шест година.

Члан 12.

За дела предвиђена у члану 7. и 8. овог закона може се у нарочито тешким случајевима изрећи смртна казна, ако је учинилац дела поступио са нарочитом безобзирношћу против народних интереса или им је нанео велику штету у намери ометања народне привреде.

Члан 13.

Поред казни предвиђених у чл. 5. до 12. овог закона, може суд изрећи и казну делимичне или потпуне конфискације имовине, губитка државне службе, и друге споредне казне према Закону о врстама казни.

Члан 14.

По одредбама овог закона казниће се и лица која другог потстрекавају или му помажу да изврши дело кажњиво по овом закону.

Члан 15.

За суђење по делима из овог закона надлежни су окружни судови.

Сви органи који дођу до сазнања о постојању дела из овог закона дужни су поднети пријаву надлежном јавном тужиоцу.

Поступак по делима из овог закона је хитан.

Члан 16.

Против пресуда донетих у првом степену може се поднети жалба вишем суду у року од 8 дана од дана доставе пресуде.

Одлука вишег суда је коначна.

Члан 17.

У случајевима кад је у питању дело за које би се могла изрећи смртна казна наредиће се обавезно истражни притвор окривљенога, а у осталим случајевима притвор ће се наредити ако постоји опасност бегства или ометања истраге утицањем на сведоке, или опасност понављања дела, или ако је дело у поврату.

Члан 18.

Овај закон ступа на снагу осмог дана по објављивању у "Службеном листу Федеративне Народне Републике Југославије."